

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ
ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY FACULTY OF DIVINITY

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY REVIEW OF THE FACULTY OF DIVINITY

e-ISSN: 2587-1854

YIL/YEAR 2023

Sayı / Issue

54

Haziran/ June

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY REVIEW OF THE FACULTY OF DIVINITY

e-ISSN: 2587-1854

Issue / Sayı: 54 - Samsun

Haziran/ June 2023

**ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ**

e-ISSN: 2587-1854
2023 Sayı: 54

**ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY
REVIEW OF THE FACULTY OF DIVINITY**

e-ISSN: 2587-1854
2023 Issue: 54

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Adına Sahibi /
Owner on behalf of Ondokuz Mayıs University
Prof. Dr. Yavuz ÜNAL
Rektör / Rector

Yazı İşleri Müdürü / Responsible Manager
Prof. Dr. Osman ŞAHİN
Dekan / Dean

Baş Editör/Editor in Chief
Dr. Öğr. Üyesi Sümeyye AYDIN BULUT

Alan Editörleri / Field Editors

Arş. Gör. Enes ER
(*Temel İslam Bilimleri*)
Arş. Gör. Mustafa Sait KAPLAN
(*Temel İslam Bilimleri*)
Arş. Gör. Reha ELÇİ
(*Temel İslam Bilimleri*)
Arş. Gör. Nurhibe Büşra ER
(*Felsefe ve Din Bilimleri*)
Arş. Gör. Yasemin BİRİŞİK ŞAHİN
(*Felsefe ve Din Bilimleri*)
Arş. Gör. Senem ARSLAN
(*İslam Tarihi ve Sanatları*)
Arş. Gör. Ezgi BİLEN
(*İslam Tarihi ve Sanatları*)

Dil Editörleri / Proof Reading
Öğr. Görevlisi Salih KILIÇ (İngilizce)
Arş. Gör. Tuğba TAŞDEMİR (İngilizce)
Arş. Gör. Recep Demir (Türkçe)

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Osman Şahin
Prof. Dr. Ali Bolat
Prof. Dr. Ahmet Çakır
Prof. Dr. Metin Yasa
Prof. Dr. Nebi Gümüş
Prof. Dr. Celil Abuzar
Prof. Dr. Ali Rıza Gül
Prof. Dr. Erkan Perşembe
Prof. Dr. Vejdi Bilgin
Prof. Dr. Ali Bulut
Doç. Dr. Recep Gün
Doç. Dr. Recep Demir
Doç. Dr. Yaşar Akaslan
Doç. Dr. İlyas Uçar
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Kartal
Dr. Öğr. Üyesi Şule Güldü
Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Sacit Kurt
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Emre

Mizanpaj / Layout

OMÜ Yayın Koordinatörlüğü

Mizanpaj Editörleri/ Layout Editors

Kısmet AYDIN
Özlem TEKİNER
Gülbeyaz BOZKURT

Yayın Yeri ve Tarihi/Publication Place and Date

Samsun, 30 Haziran/June 2023

Taradığımız Dizin ve Veri Tabanları

TÜBİTAK-ULAKBİM TR Dizin Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı
Religion & Philosophy Collection uluslararası alan indeksi,
Atla Religion Database
Sosyal Bilimler Atıf Dizini
Index Islamicus
Academic Search Premier

YAYIN DANIŐMA KURULU / ADVISORY BOARD

- Prof. Dr. Abdurrahman HAÇKALI
Prof. Dr. Abdurrahman ÖZDEMİR
Prof. Dr. Abdölbaki GÜNEŐ
Prof. Dr. Ahmet ÇAYCI
Prof. Dr. Ahmet İŐhak DEMİR
Prof. Dr. Ahmet KOÇ
Prof. Dr. Ahmet YÜKSEL
Prof. Dr. Ali BULUT
Prof. Dr. Ali Osman KURT
Prof. Dr. Ali Rıza AYDIN
Prof. Dr. Ali Rıza GÖL
Prof. Dr. Ali TOKSARI
Prof. Dr. Ali YILMAZ
Prof. Dr. Bahattin YAMAN
Prof. Dr. Bekir ŐŐMAN
Prof. Dr. Bilal SAKLAN
Prof. Dr. Burhanettin TATAR
Prof. Dr. Dilaver GÖRER
Prof. Dr. Ejder OKUMUŐ
Prof. Dr. Enbiya YILDIRIM
Prof. Dr. Eyüp BAŞ
Prof. Dr. Eyyüp TANRIVERDİ
Prof. Dr. Faruk KARACA
Prof. Dr. Fethi Kerim KAZANÇ
Prof. Dr. Gerald R. HAWTING
Prof. Dr. H. Ahmet ÖZDEMİR
Prof. Dr. H. İbrahim BULUT
Prof. Dr. H. İbrahim ŐİMŐEK
Prof. Dr. H. Yunus APAYDIN
Prof. Dr. Hakkı ÖNKAL
Prof. Dr. Halil APAYDIN
Prof. Dr. Harun YILDIZ
Prof. Dr. Hasan AYIK
Prof. Dr. Hüseyin KARAMAN
Prof. Dr. Hüseyin YILMAZ
Prof. Dr. İbrahim İŐITAN
Prof. Dr. İsmail YİŐIT
Prof. Dr. İsmet ERSÖZ
Prof. Dr. Kadir ALBAYRAK
Prof. Dr. Kadir GÖRLER
Prof. Dr. Kemal ÜÇÖNCÖ
Prof. Dr. Kemal YILDIZ
Prof. Dr. Kerim BULADI
Prof. Dr. Latif TOKAT
Prof. Dr. M. Akif KILAVUZ
Prof. Dr. M. Dođan KARAÇÖŐKUN
Prof. Dr. M. Münir ATALAR
Prof. Dr. Mahmut AYDIN
Prof. Dr. Mehmet ATALAY
Prof. Dr. Mehmet EVKURAN
Prof. Dr. Metin YURDAGÖR
Prof. Dr. Michel REEBER
Prof. Dr. Muhsin AKBAŐ
Prof. Dr. Musa YILDIZ
Prof. Dr. Mustafa ALICI
Prof. Dr. Mustafa BAKTIR
Prof. Dr. Mustafa BIYIK
Prof. Dr. Mustafa TAVUKÇUOĐLU
Prof. Dr. Münir KOÇTAŐ
Prof. Dr. Nebi GÖMÖŐ
Prof. Dr. Necmeddin GÖKKIR
Prof. Dr. Niyazi USTA
Prof. Dr. Nurullah ALTAŐ
Prof. Dr. Osman ŐAHIN
Prof. Dr. Ömer Faruk YAVUZ
Prof. Dr. Ramazan ALTINTAŐ
Prof. Dr. Ramazan AYYALI
Prof. Dr. Remzi KAYA
Prof. Dr. S. Leyla GÖRKAN;
Prof. Dr. S. Sabri YAVUZ
Prof. Dr. Samim AKGÖNÖL
Prof. Dr. Selahattin POLAT
Prof. Dr. Selim EREN
Prof. Dr. Soner GÖNDÖZÖZ
Prof. Dr. Süleyman TOPRAK
Prof. Dr. Süleyman TÖLÖCÖ
Prof. Dr. Őevket TOPAL
Prof. Dr. Őevket YAVUZ
Prof. Dr. Őinasi GÖNDÖZ
Prof. Dr. Őuayip ÖZDEMİR
Prof. Dr. Üzeyir OK
Prof. Dr. Vejdi BİLGİN
Prof. Dr. Yavuz KÖKTAŐ
Prof. Dr. Yavuz ÖNAL
Prof. Dr. Yurdagöl MEHMEDOĐLU
Doç. Dr. Ahmet ALBAYRAK
Doç. Dr. AyŐe ZiŐan FURAT
Doç. Dr. Dursun Ali TÖKEL
Doç. Dr. Ferhat AKDEMİR
Doç. Dr. Kemal ÖZKURT
Doç. Dr. Kenan AYAR
Doç. Dr. Macid YILMAZ
Doç. Dr. Süleyman TURAN
Doç. Dr. Őevket PEKDEMİR
Dr. Öğr. Üyesi M. Kâmil YAŐAROĐLU

Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (OMÜİFD);

Yılda iki kez yayımlanan hakemli bilimsel süreli bir yayın organıdır. Dergide yayınlanan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlara aittir. Yazılar; yayıncı kuruluşun izni olmadan kısmen veya tamamen bir başka yerde yayınlanamaz.

Yazışma Adresi / Corresponding Adress

Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Dergi) Kurupelit / SAMSUN

Tel: 0362 457 60 84 **Fax:** 0362 457 60 83

e-mail: ilahiyat.dergi@omu.edu.tr **web:** <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/omuifd>

İÇİNDEKİLER

Araştırma Makalesi/Research Article

Buhârî'nin Yazılı Kaynakları Üzerine Bir Araştırma 1-24

A Research about Bukhârî's Written Sources

Prof. Dr. Hüseyin AKGÜN

İlim Bölümleri Üzerinden Dârimî ve Buhârî'nin İlim Anlayışını Okumak . 25-48

Reading Dârimî and Bukhârî's Understanding of Knowledge Through the Book of Knowledge (Bab al-'Ilm)

Dr. Öğr. Üyesi Şule Yüksel UYSAL

Hâkim en-Nisâbü'rî ve Ma'rifetü ulûmî'l-hadîs'in Hadis Usulü Tarihindeki Yeri 49-72

Hakim al-Nisaburi and the Place of Ma'rifetü ulumi'l-hadith in the History of Hadith Methodology

Dr. Recep Köklü

Cerh ve Ta'dîl İlminde Kesîrû'l-Galaṭ Kavramı. 73-96

The Concept of Kathir al-Galaṭ in al-Jarḥ wa al-Ta'dîl

Dr. Öğr. Üyesi Nilüfer KALKAN YORULMAZ

Kitâbetü'l-Hadîs'e İlişkin Müsteşriklerin Görüşleri 97-118

The Views of Orientalists on Writing of the Hadiths

Doç. Dr. Muhittin DÜZENLİ

İsmail Konevî'nin Beyzâvî Tefsiri Haşiyesinde Ashab-ı Kehf Kıssası

Analizi 119-146

The Analysis of the Parable of Ashab al-Kahf in the Hashiyah of Ismail Konevi's Beyzavi Commentary

Doç. Dr. Ahmet ÖZDEMİR

Bursevî'nin Nesih Konusunu Değerlendirmesi 147-162

Bursevî's Evaluation of Naskh

Prof. Dr. Süleyman MOLLAİBRAHİMOĞLU, Arş. Gör. Sıla İSKEÇELİ

قضايا الأعيان عند الشاطبي 163-184

Şâtîbî'ye Göre Kişiyeye veya Duruma Özel Verilmiş Hükümlerin (Kadâya'l-a'yân) Hukukî Değeri

Dr. Öğr. Üyesi Mohammad Rachid ALDERSHAWİ

- Mukaddimetü'l-Cezerî'nin Muhtevası ve Metodu** 185-212
The Content and Method of Mukaddimetü'l-Cezerî
Öğr. Gör. Dr. Osman BOSTAN
- Karabaş Velî ve Esâsü'd-dîn Adlı Eseri'nin Edisyon Kitiği** 213-236
Critical Edition of Karabash Wali's Risala Named Asâs al-Dîn
Doç. Dr. İdris TÜRK
- Mağrib ve Kuzey Afrika Mushaflarında Takip Edilen İmam Hebtî'nin (ö. 930/1523) Vakf Sistemi ve Vakf-İbtidâ İlmindeki Yeri** 237-260
The Waqf System of Imam Hebtî (d. 930/1523) Followed in the Maghrib and North Africa Mushafs and Their Place in the Waqf-İbtidâ Science
Dr. Öğr. Üyesi Alaaddin SALİHOĞLU
- Sahih Kırâatlerin Tespit Kriterlerinde Gelişme ve Genişleme** 261-282
Development and Expansion of the Criteria for the Detection of Authentic Verses
Öğr. Gör. Dr. Yakup UZUN
- Teyşîru'n-Nahv Bağlamında Klasik Dil Bilimi Yaklaşımına Eleştirel Bir Bakış: Müberred, Sa'leb ve Ebû Ali el-Fârisî Örneği** 283-304
A Critical Perspective on The Classical Linguistic Approach in The Context Of Teyşîru'n-Nahv: The Case of Muberred, Sa'leb And Ebu Ali Al-Farisî
Doç. Dr. Mustafa KESKİN, Sefa ERKMEN
- Arap Dili Gramerinde Nûnü'l-vikâye'nin Kullanım Alanları ve Manaya Etkisi** 305-326
Usage of the "Nûn al-wiqāyah" and Its Effect Given to Meaning
Arş. Gör. Yusuf BUHAN
- Arap Dili ve Tarihi Bağlamında Zenbûriyye Tartışması** 327-344
The Discussion of Zanburriyya in Terms of Arabic And History
Öğr. Gör. Dr. İsa HIZIROĞLU
- Hz. Osman'ın Hilafeti ve Yönetim Anlayışına Getirilen Eleştiriler** 345-366
Osman's Caliphate and the Criticisms Brought to His Management Approach
Dr. Nurullah FIRAT
- Tanrı İsrâf Eder mi?** 367-390
Does God Waste?
Dr. Öğr. Üyesi Osman KARAAĞAÇ

**Haritalama ve Mekân Kavramından Hareketle Jean Baudrillard'ın
Simülasyon Kuramı** 391-418
Jean Baudrillard's Simulation Theory Based on Mapping and the Concept of Space
Dr. Yusuf ODABAŞ

**Gençliğe Yönelik Dine Bakış Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve
Güvenirlilik Çalışması** 419-442
*Developing the Scale of Religious Views Towards Youth: Validity and Reliability
Study*
Mesut ZAVALSIZ, Dr. Öğr. Üyesi Fatma Nur ŞENGÜL

**Lise Öğrencilerinde Bir Değer Olarak Adalet Algısının İncelenmesi:
Afyonkarahisar Örneği** 443-468
*Examining the Perception of Justice as a Value in High School Students:
The Case of Afyonkarahisar*
Ümran ERKORKMAZ ÇOBAN, Prof. Dr. İbrahim GÜRSES

Kitap İncelemesi / Book Review

Kur'ân'da Teshîr Kavramı Bağlamında Allah-Varlık İlişkisi 469-474
*The Relationship between God and Existence in the Context of the Concept of
Exposition in the Qur'an*
Gülsüm KARATAŞ

Siyerin Mekke Dönemi 475-480
The Meccan Years of Prophet Muhammad
Merve BALCI

Yaşlılık Yolunda Dindarlık 481-486
Religiosity on the Way to Old Age
Esra HISİM